

Kako do podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva?

Zorana Brozović

Ključne reči: srbija, civilno društvo, mreže, umrežavanje, ocd, skupština

Citiranje: Zorana Brozović. 2011. *Kako do podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva*. [e-book] Beograd: Beogradski centar za bezbednosnu politiku.

Polazeći od ideje da je učešće građana i građanki u procesu donošenja odluka od suštinskog značaja za procese evrointegracija i izgradnju demokratije, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije je u saradnji sa Narodnom skupštinom organizovala skup na temu „Stvaranje podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva“.

Skup je održan u Domu Narodne skupštine 29. septembra 2011. godine, a teme skupa su se odnosile na dalje unapređenje odnosa između vladinih institucija i OCD u kreiranju mehanizama komunikacije, saradnje i transparentne finansijske podrške OCD.

Skup je otvorila Slavica Đukić-Dejanović, predsednica Narodne skupštine osvrćući se na ulogu OCD u modernim demokratijama i njihov značaj u uključivanju većeg broja građana u procese odlučivanja. Ona je istakla da su još uvek nedovoljno razvijeni formalni, institucionalni, obavezujući modeli komunikacije i saradnje između OCD i izvršne i zakonodavne vlasti koji treba da definišu stalni nesmetani protok informacija, omoguće saradnju između organa zakonodavne i izvršne vlasti sa OCD. Dimitrios Kupreos, šef Misije OEBS u Srbiji, je istakao da je razvoj OCD integralni deo demokratskog razvoja društva. OCD obezbeđuju veće učešće građana u donošenju odluka a neophodno je dodatno razviti mehanizme učešća OCD u donošenju odluka .

Antje Rotemund, šefica Misije Saveta Evrope u Srbiji je u uvodnom obraćanju istakla **pet preduslova za učešće OCD u donošenju odluka**: 1. razvijeni resursi (materijalni i nematerijalni); 2. postojanje strukture, odnosno povoljnog zakonodavnog okvira koji se održava kroz dobru praksu; 3. pristup odlučivanju kroz konsultativna tela a najveća prepreka su subjektivni kriterijumi institucija za participaciju; 4. kompetentnost (učešće se uči i vežba) i 5. motivacija OCD i pojedinaca da daju svoj doprinos promeni u društvu. Savet Evrope smatra da su značajne ne samo konsultacije sa OCD već da treba težiti partnerstvu i održivoj saradnji OCD i institucija na ostvarivanju zajedničkih vrednosti.

Učesnike skupa je o iskustvima saradnje OCD iz regiona upoznao Igor Vidačak, direktor Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske. On je prisutnima objasnio **kako je Hrvatska prolazila kroz proces stvaranja okvira za razvoj OCD**. Hrvatska ima izgrađenu strukturu za saradnju koja se sastoji od pomenutog Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, Saveta za razvoj civilnog društva koji je sastavljen od predstavnika vlade, OCD, poslodavaca, sindikata i drugih subjekata, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva koja obezbeđuje institucionalnu podršku civilnom društvu. Regionalne mreže i regionalne zaklade i zasebnih struktura na nivou ministarstava, lokalne i regionalne samouprave. Strategija i operacionalni plan za potporu razvoja civilnog društva (2006-2011.) je

razvijena u saradnji državnih institucija, civilnog društva i poslovnog sektora. Kodeks savetovanja sa zainteresovanom javnošću u postupcima donošenja zakona, drugih propisa i akata pruža mehanizme savetovanja sa OCD. Tokom pregovora sa EU od 1876 članova tima 431 član nije bio iz državnih institucija.

O ulozi Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom u Srbiji je govorila Ivana Ćirković, direktorka kancelarije. Ona je govorila o mandatu Kancelarije i planiranim aktivnostima. U narednom periodu prioriteta će biti program Evropa za građane i građanke i nacionalna IPA podrška Kancelariji. Prioriteti u narednom periodu su dalja institucionalizacija Kancelarije i unapređenje komunikacije civilnog društva i državnih institucija.

Miljenko Dereta, izvršni direktor Građanskih inicijativa je govorio o značaju civilnog društva u donošenju odluka. **Civilno društvo nije koherentno i stoga dijalog zahteva fleksibilnost institucija.** Neophodno da civilno društvo učestvuje ne samo u procesu donošenja odluka već u svim fazama, od pripreme, sprovođenja odluka, do nadgledanja i izveštavanja.

Budžetsko finansiranje OCD u Srbiji je nedovoljno transparentno, ocena je Jasne Filipović iz Centra za razvoj neprofitnog sektora. Ona je istakla da se ovo finansiranje sprovodi kroz budžetsku liniju 481 koja predstavlja „dotacije nevladinim organizacijama“, odrednicu koju ne prepoznaje ni jedan zakon koji se odnose na civilno društvo a koja u praksi uključuje pored OCD, sportska udruženja, verske zajednice i druge organizacije. Predlog CRNPS-a je da se prilikom raspodele sredstava ona razdele tako da se napravi razlika između OCD i drugih organizacija i udruženja.

U Srbiji je nedovoljno razvijena saradnja između civilnog i poslovnog sektora iz dva razloga, ocena je Andree Brbaklić, direktorke sektora komunikacija ERSTE banke. Prvo, **civilno društvo ima lošu reputaciju a samim tim poslovne organizacije nemaju poverenje u OCD.** Drugo, OCD još uvek nisu svesne da je saradnja sa poslovnim sektorom značajna za njihovu održivost. ERSTE fondacija ulaže u civilno društvo na osnovu trogodišnje strategije koja se priprema u saradnji sa civilnim društvom. Do sada je ova fondacija podržala 35 projekata u 20 gradova u Srbiji a ukupan fond je bio 150,000 EUR.

Beogradski centar za bezbednosnu politiku

Gundulićev venac 48, 11000 Beograd

Tel: 011 | 3287 226; 011 | 3287 334

Email: office@bezbednost.org

www.bezbednost.org